

A TANTÁRGY ADATLAPJA

A teológiai gondolkodás 19-20. sz-i története

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş - Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Mesterképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	TEOLÓGIA-NEVELÉS
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	A teológiai gondolkodás 19-20. sz-i története			A tantárgy kódja	TMM2312
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens				
2.4. Tanulmányi év	II.	2.5. Félév	3.	2.6. Értékelés módja	V
				2.7. Tantárgy típusa	Alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	-
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	28	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	-
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					57
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					57
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama				126	
3.8. A félév összóraszama				154	
3.9. Kreditszám				6	

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- emberi viselkedésre vonatkozó ismereteket alkalmaz - elvontan gondolkodik - vallási intézményt képvisel - történelmi dokumentumok értékét felbecsüli
Transzverzális kompetenciák	- filozófiai, etikai és vallási ismereteket alkalmaz

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az előadássorozat általános bevezetést nyújt a 19-20. századi teológiai gondolkodásba, afféle időutazás a kiválasztott teológiai forrásszövegek segítségével. A tantárgy egyik célja a hallgatók megismerkedjenek a szakkifejezésekkel. A résztvevők felfedezhetik az események, kérdésfelvetések és a különféle teológiai irányzatok által adott válaszok közötti összefüggéseket.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A hallgatók jártasak legyenek a kiválasztott alapszövegekben. A résztvevők ismerjék meg a vizsgált időszak teológiai irányzatait, meghatározó egyéniségeit és azok életművét. A vizsgált századokban számos sorsfordító esemény történt mind politikai, mind társadalmi és kulturális téren, amelyek nagy hatást gyakoroltak a teológiai gondolkodásra. Az előadások a teológusok bemutatásán túl kitérnek azokra a tényezőkre, amelyek befolyásolták a korabeli teológiai kérdésfelvetéseket, és bemutatják a korszellemnek megfelelő válaszokat, és az időtállónak bizonyult értékeket is.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A 19. század kezdete	Előadások szövegek és vizuális anyagok felhasználásával, a diákok aktív közreműködésével.	Power-Point bemutató és szöveggyűjtemény
2. Søren Kierkegaard I.	- „-	
3. Søren Kierkegaard II.	- „-	
4. Schleiermacher	- „-	
5. Protestáns liberalizmus	- „-	
6. Karl Barth és az újreformátori teológia	- „-	
7. A Bármeni Nyilatkozat	- „-	
8. Teológiai egzisztencializmus (Bultmann, P. Tillich)	- „-	
9. Posztkoloniális teológiák (fekete, felszabadítás)	- „-	
10. Feminizmus, a posztmodern	- „-	
11. A magyar református teológia a 20. században – I.	- „-	
12. A magyar református teológia a 20. században – II.	- „-	
13. A magyar református teológia a 20. században – III.	- „-	
14. A magyar református teológia a 20. században – IV.	- „-	

Könyvészet

- Németh Pál szerk.: Magyar református önismereti olvasókönyv - *Válogatás a XX. század első felének református teológiai irodalmából*, Budapest, Kálvin Kiadó, 1997
- Hermann Fischer: Systematische Theologie, Verlag Kohlhammer, Stuttgart-Berlin-Köln, 1992A
- Heinz Zahrnt: Die Sache mit Gott, Piper Verlag, München, 1966
- Alister McGrath: Bevezetés a keresztyén teológiába, Osiris Kiadó, Budapest, 1995 (Alister McGrath: Christian Theology. An Introduction, Blackwell Publishers, Oxford, 1994)
- Tony Lane: A keresztyén gondolkodás rövid története, Harmat-Kálvin, 2001 (Tony Lane: The Lion Concise Book of Christian Thought, by Lion Publishing plc, Oxford, 1996)
- *Akik jó bizonyóságot nyertek: a Kolozsvári Református Theologia tanárai 1895-1948*, szerk. Kozma Zsolt, Kolozsvár, Misztótfalusi Kis Miklós Nyomda, 1996
- Püsök Sarolta: *Søren Kierkegaard teológiájának súlypontjai*, (Punctele cardinale ale teologiei lui Søren Kierkegaard – Cluj-Napoca -Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2010. Pg.168
- Püsök Sarolta: *Koncz, Sándor, Kierkegaard és a világháború utáni teológia [Kierkegaard and Post-War Theology],/ Széles, László, Kierkegaard gondolkodásának alapvonalai [The Basic Lines of Kierkegaard's Thought],/ Tavaszi, Sándor, Kierkegaard személyisége és gondolkodása [Kierkegaard's Personality and Thought]*, IN: Volume 18, Tome V: Kierkegaard Secondary Literature (Greek, Hebrew, Hungarian, Italian, Japanese, Norwegian and Polish), Edited by Jon Stewart, University of Copenhagen, Denmark, Taylor & Francis/ London – New York, 2017, 63-67, 99-102, 103-106.
- Püsök Sarolta: *Az eleve elrendelés kérdése, avagy a „mennyei puzzle” kirakása (Predestinația sau asamblarea unui puzzle ceresc)* – In: Egyediség és véletlen – interdiszciplináris párbeszéd 4., (A Bolyai Társaság szervezésében a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemen tartott 4. nemzetközi interdiszciplináris konferencia előadásai, 2015. nov. 6-7.), ISBN 978-606-8145-95-2, Cluj-Napoca, Ed. Egyetemi Műhely Kiadó, 2016, pp.167-179., pag.12,
- Püsök Sarolta: *A gyógyító és imádkozó Bethlen Kata(Bethlen Kata, activitatea ei de vindecare și închinare) - „Innováció és kreativitás az oktatásban és a tudományban”, A Selye János Egyetem 2015-ös Nemzetközi Tudományos Konferenciájának tanulmánykötete, Komarno-SK, 16-17.09.2015. ISBN 978-80-8122-145-3, pp. 188-199, pg. 10*
- Püsök Sarolta: *Ismétlés a földi és égi szerelem, az idői és az örökkévaló feszültségében (Repetiția între tensiunea dintre iubirea terestră și celestă, dintre efemer și veșnic)* – In: Ritmus és ismétlés – interdiszciplináris párbeszéd 3., (A Bolyai Társaság szervezésében a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemen tartott 3. nemzetközi interdiszciplináris konferencia előadásai, 2014. nov. 7-8.), ISBN. 978-973-169-410-8, Cluj-Napoca, Ed. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2016, pp.163-175., pag.12,
- Püsök Sarolta: *A hit és a jó cselekedetek kérdése a Heidelbergi Káté korában és ma (Credință și virtuți în epoca Catehismului din Heidelberg și azi)* – In: Studia Doctorum Theologiae Protestantis, A Kolozsári Protestáns Teológia Kutatóintézetének kötetei, Jubileumi kötet a Heidelbergi Káté születésének 450. évfordulójára, Cluj-Napoca, 2014, Nr.1., Ed. V., pp. 157-165., pg. 9
- Püsök Sarolta: *Søren Kierkegaard teológiájának súlypontjai (Punctele cardinale ale teologiei lui Søren Kierkegaard – Prezentarea disertației în limba engleză și maghiară)* – In: Református Szemle, Cluj-Napoca 2010, Nr.2., Ed.103., pp. 230–238. pg. 8
- Püsök Sarolta: *Karl Barth és Søren Kierkegaard, avagy a „csipetnyi fahéj” illata (Karl Barth și Søren Kierkegaard sau mireasma „presărării cu scorțișoară” din mâna lui Dumnezeu)* – In. Studia Univ. Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2010, Nr.1., pp.48-76., pg.28
- Püsök Sarolta: *Filozófus volt-e Kierkegaard vagy teológus?(Kierkegaard: Filozof sau teolog?)* – In. Studia Univ. Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2008, Nr.1-2., pp.61-75., pg.14
- Püsök Sarolta: *Interdiszciplináris kalandozás a kierkegaardi ismeretelmélet és hatástörténete világában James Loder elemzése nyomán (Epistemologia neobișnuită al lui Kierkegaard și influența sa în viziunea lui James Loder)* – In. Studia Univ. Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2006, Nr.1-2., pp.80-100., pg.20
- Püsök Sarolta: *Kierkegaard-hatások a 20. századi teológiában (Rolul lui Kierkegaard în teologia secolului al XX-lea)* – In. Református Szemle, Cluj-Napoca -Ro, 2003, Nr.5., pp.494–507., pg.13

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Könyvészet		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A kortársak által elismert szerzők művei által jobban megérthetővé válik a vizsgált időszak. A 19-20. századi teológusok gondolatai még ma is időszerűek, vagy nélkülözhetetlenek a jelen megértéséhez. Magától értetődik, hogy az új teológus nemzedékek formálásához hozzá tartozik az előző századok ismerete is.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Válasz a tananyag alapján megfogalmazott kérdésekre	Szóbeli vizsga	80%
	Aktív részvétel az órán		20%
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdések 50%-ának a megválaszolása az előadások ill. a kötelező szakirodalom alapján.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
								
								

Kitöltés időpontja:

2025.04.30.

Előadás felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Szeminárium felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

...

Intézetigazgató:

Dr. Péter István

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többi, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.